

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 880

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 16 juni 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Abestdeskundige - Examen

Om een asbestattest te bekomen moet men een gecertificeerd asbestdeskundige aanspreken. Die deskundige moet dat attest opmaken volgens het inspectieprotocol van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM).

Om asbestdeskundige te worden moet met een verplichte opleiding volgen bij een erkende certificatie-instelling. Daarna legt men het examen af bij IBEX, de door de OVAM aangestelde examenbeheerder.

Kandidaten die geslaagd zijn, moeten zich aansluiten bij een door de OVAM erkende certificatie-instelling. Die reikt het attest uit en ziet toe op de kwaliteitsvolle werking door controles uit te voeren. Momenteel is één certificatie-instelling door de OVAM erkend. De OVAM geeft aan dat er de volgende jaren niet minder dan 300 deskundigen nodig zijn.

1. Hoeveel certificatie-instellingen zijn er erkend in 2021 en 2022? Graag totaal aantal per jaar en opdeling naar:
 - a) provincie;
 - b) aantal voltijdsequivalenten (vte's) die daar werkzaam zijn in het kader van de asbestregelgeving.
2. Hoeveel potentiële certificatie-instellingen hebben een dossier tot erkenning lopen bij de OVAM op dit moment? Graag totaal aantal en opdeling naar:
 - a) provincie;
 - b) aantal vte's die daar werkzaam zijn in het kader van de asbestregelgeving;
 - c) in welke fase zit hun respectievelijke dossier.
3. Wat zijn de criteria van erkenning?
4. Hoeveel mensen namen deel aan het examen tot asbestdeskundige in 2022? Graag totaal aantal en opdeling naar:
 - a) gender;
 - b) leeftijd;
 - c) provincie waar examen werd afgelegd.
5. Hoeveel mensen namen deel aan het examen tot asbestdeskundige in 2022 en slaagden? Graag totaal aantal en opdeling naar:
 - a) gender;

- b) leeftijd;
 - c) provincie waar examen werd afgelegd.
6. Hoeveel mensen namen deel aan het examen tot asbestdeskundige in 2022 en slaagden niet? Graag totaal aantal en opdeling naar:
- a) gender;
 - b) leeftijd;
 - c) provincie waar examen werd afgelegd.
7. Graag top 3 van redenen van niet slagen in de opleiding?
8. Hoeveel van de geslaagden in 2021 en 2022 hebben zich ondertussen aangesloten bij een door de OVAM erkende certificatie-instelling? Graag totaal overzicht en per jaar.
9. De asbestdeskundigen komen op een lijst met erkende mensen zodat de burger weet waar en bij wie hij terecht kan voor een asbestattest. Dit net als bij de EPC-deskundigen. Die lijst met deskundigen wordt actief gehouden door proactieve en reactieve deskcontroles, alsook veldaudits.
- Hoeveel van die controles werden er in 2021-2022 uitgevoerd? Graag totaal aantal per jaar en opdeling naar:
- a) provincie van uitvoering;
 - b) op basis van klacht of spontaan.
10. Hoeveel auditeurs zijn er aangesteld voor controles in 2021-2022. Graag totaal aantal vte's en opdeling naar provincie waar ze werkzaam zijn.
11. Elke asbestdeskundige moet jaarlijks een verplichte bijscholing volgen en zich laten auditen.
- Hoeveel asbestdeskundigen volgden in 2021 en 2022 die verplichte bijscholing? Graag totaal aantal per jaar en opdeling naar:
- a) provincie;
 - b) procentueel bekeken tegenover zij die een certificaat behaalden.
12. Graag top 3 van reden van het niet volgen van de verplichte bijscholing. Graag top 3 per jaar.

ANTWOORD

op vraag nr. 880 van 16 juni 2023

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. a) - Antwerpen: 2
- Vlaams-Brabant: 1
- Nederland: 1

Ongeacht de locatie van de zetel van deze CI's richten ze zich allen organisatorisch op het hele Vlaamse Gewest.

- b) 21 VTE's verspreid over de vier certificatie-instellingen voor alle taken die te maken hebben met hun activiteit als certificatie-instelling asbest.
2. Er zijn momenteel geen nieuwe aanvragen meer en de OVAM ontving ook geen signalen dat er een nieuwe aanvraag zou voorbereid worden.
3. Art. 5.4.3 van het Vlarema bepaalt de voorwaarden waaraan een certificatie-instelling asbest moet voldoen om een erkenning te krijgen. De betrokken Vlarema-teksten zijn publiek raadpleegbaar. De essentie is dat een kandidaat certificatie-instelling een onafhankelijke, onpartijdige organisatie moet zijn zonder winstoogmerk. Daarnaast moet ze op een kwaliteitsvolle manier de opleidingen kunnen organiseren, de certificaten toekennen, de kwaliteit van het werk van de certificaathouders opvolgen en ook een eerstelijns telefonische en digitale helpdesk voorzien voor de bij haar aangesloten certificaathouders.
4. Zie vraag 6
5. Zie vraag 6
6. De provincie waaruit de kandidaten afkomstig zijn, wordt niet geregistreerd. Er zijn wel cijfers beschikbaar per locatie waar het examen werd afgelegd. De gegevens per leeftijd konden niet eenvoudig aangeleverd worden binnen een korte termijn. Volgend overzicht geeft de in vragen (4), (5) en (6) opgevraagde cijfers voor de examens tot op datum van 27 juni 2023, samengevat in onderstaande tabel.

2022 – per gender	Aantal niet geslaagd	Aantal geslaagd	Totaal aantal
Man	589	1519	2108
Praktijkexamen	167	670	837
Theorie-examen	422	849	1271
Vrouw	125	271	396
Praktijkexamen	38	119	157
Theorie-examen	87	152	239
Totaal aantal	714	1790	2504

2022 – theorie – per locatie	Aantal niet-geslaagd	Aantal geslaagd	Totaal aantal
Antwerpen			
Brussel	4	8	12
Geel	100	180	280
Gent	124	282	406
Mechelen	282	528	810
Eindtotaal	510	998	1508

2022 – praktijk – per locatie	Aantal niet-geslaagd	Aantal geslaagd	Totaal aantal
Antwerpen	1	6	7
Brussel			
Geel	31	134	165
Gent	40	138	178
Mechelen	131	510	641
Eindtotaal	203	788	991

2023 – per gender	Aantal niet-geslaagd	Aantal geslaagd	Totaal aantal
Man	933	1810	2743
Praktijkexamen	268	865	1133
Theorie-examen	665	945	1610
Vrouw	123	373	496
Praktijkexamen	34	186	220
Theorie-examen	89	187	276
Totaal aantal	1056	2183	3239

2022 – theorie – per locatie	Aantal niet-geslaagd	Aantal geslaagd	Totaal aantal
Geel	139	187	326
Gent	75	127	202
Mechelen	523	788	1311
Vilvoorde	17	30	47
Eindtotaal	754	1132	1886

2022 – praktijk – per locatie	Aantal niet-geslaagd	Aantal geslaagd	Totaal aantal
Geel	38	129	167
Gent	53	186	239
Mechelen	209	730	939
Vilvoorde			
Eindtotaal	300	1045	1345

De examenlocaties van Antwerpen en Brussel worden niet meer gebruikt wegens een gebrek aan inschrijvingen voor die locaties. De locatie van Vilvoorde werd pas dit jaar in gebruik genomen. Op datum 28 juni 2023 was het aantal volledig geslaagde kandidaten 1828.

7. Volgende kennisonderdelen uit het theorie-examen zijn voornamelijk de aanleiding voor het niet-slagen:
 - kennisonderdeel algemene asbestkennis;

- kennisonderdeel omtrent gezondheidsrisico's en hoe die te vermijden;
- kennisonderdeel basisprincipes asbestinventarisatie en hoe dit veilig te doen.

In het praktijkexamen is de herkenningssproef van asbestverdachte materialen het grootste struikelblok. Het spreekt voor zich dat we kandidaten die in deze onderdelen tekortkomen, niet laten slagen.

Voormelde kennisonderdelen worden voor het merendeel behandeld in de verplichte opleidingen maar vormen de vereiste instapkennis om aan de verplichte opleiding te kunnen starten. De verplichte opleidingen behandelen de richtlijnen van het Inspectieprotocol en het werken met de databanktoepassing. De basiskennis moeten kandidaten verwerven uit eerdere beroepservaring of het volgen van een basisopleiding die door verschillende opleidingscentra sinds enige jaren worden georganiseerd.

8. De examens startten pas in mei 2022. Op 31 december 2022 waren er 624 kandidaten geslaagd voor het examen en waren er 555 aangesloten bij een CI. Momenteel zijn er 1828 geslaagd in het examen en zijn er 1160 actief aan de slag als asbestdeskundigen aangesloten bij een CI.
9. De markt startte pas op in november 2022 en in die periode hadden de certificatie-instellingen hun handen vol met de aansluitingsprocedures van nieuwe asbestdeskundigen. De effectieve opstart van controles en audits startte begin dit jaar.

In 2022 werden er 115 steekproefgewijze deskcontroles en audits uitgevoerd door de 4 CI's. Er werden 2 deskcontroles uitgevoerd naar aanleiding van een klacht.

In 2023 werden er 1819 steekproefgewijze deskcontroles en audits uitgevoerd door de 4 CI's. Er werden 34 deskcontroles en audits uitgevoerd naar aanleiding van een klacht.

Deze cijfers zijn niet beschikbaar per provincie omdat de certificatie-instellingen gewestelijk opereren.

10. Momenteel zijn 15,15 VTE's bij de certificatie-instellingen beschikbaar voor controles en audits. 7 zijn nog in opleiding of er loopt een wervingsprocedure voor. Zoals eerder al toegelicht zijn er geen gegevens beschikbaar per provincie.
11. a) Er werden op dit ogenblik 7 bijscholingen gevolgd in de provincie Antwerpen.
b) De eerste verplichte bijscholing vindt pas in 2023 plaats. De erkende certificatie-instellingen hebben op basis van de richtlijnen van de OVAM deze bijscholing voorbereid om ze in de komende weken echt te kunnen opstarten. Alle asbestdeskundigen die in 2022 of 2023 gecertificeerd werden zijn verplicht dit jaar de bijscholing te volgen. Op dit ogenblik zijn dat in totaal 1227 gecertificeerde asbestdeskundigen.
12. Het niet naleven van de verplichting kan pas op het einde van dit jaar vastgesteld worden.